

1 Algemene gegevens

1.1	Titel van het project	Effectiviteitsbepaling van vaccins tegen virale vogelziekten IB en EDS
1.2	Looptijd van het project	1-5-2018 - 30-4-2023
1.3	Trefwoorden (maximaal 5)	Vaccinatie, Infectieus Bronchitis virus, Egg Drop Syndrome, Effectiviteit, Beschermingsduur

2 Categorie van het project

2.1 In welke categorie valt het project.

U kunt meerdere mogelijkheden kiezen.

- Fundamenteel onderzoek
- Translationeel of toegepast onderzoek
- Wettelijk vereist onderzoek of routinematige productie
- Onderzoek ter bescherming van het milieu in het belang van de gezondheid of het welzijn van mens of dier
- Onderzoek gericht op het behoud van de diersoort
- Hoger onderwijs of opleiding
- Forensisch onderzoek
- Instandhouding van kolonies van genetisch gemodificeerde dieren, niet gebruikt in andere dierproeven

3 Projectbeschrijving

3.1	Beschrijf de doelstellingen van het project (bv de wetenschappelijke vraagstelling of het wetenschappelijk en/of maatschappelijke belang)	IBV (<i>Infectious Bronchitis Virus</i>) en EDSV (<i>Egg Drop Syndrome Virus</i>) zijn besmettelijke virussen die ademhalingsziekte veroorzaken bij jonge kuikens. Bij leggende kippen (leghennen) leidt dit tot een sterke vermindering van de ei-productie en daarmee tot grote economische schade. De fabrikant van vaccins tegen deze virusziekten wil de effectiviteit van reeds gebruikte en geregistreerde vaccins verder onderzoeken. De doelstelling van het project is het vaststellen of de vaccins ook bescherming bieden over de hele legperiode van 70 weken. Dit is een zeer relevante aanvullende kwaliteit van het vaccin op de door de Europese regelgeving vereiste effectiviteit van bescherming. Deze stelt namelijk dat het vaccin bescherming moet bieden aan leghennen tot ca. 30 weken.
3.2	Welke opbrengsten worden van dit project verwacht en hoe dragen deze bij aan het wetenschappelijke en/of maatschappelijke belang?	Wanneer blijkt dat de vaccins over de hele legperiode bescherming bieden zal slechts met één vaccinatie, meestal in een cocktailvorm gegeven met andere vaccins, een gevaccineerde kip zijn leven lang beschermd kunnen blijven. Kippen die langer dan 30 weken gehouden worden lopen dan minder risico op infecties en hoeven niet nogmaals gevaccineerd te worden.
3.3	Welke diersoorten en geschatte aantallen zullen worden gebruikt?	Het verwachte aantal te testen dieren voor een periode van 5 jaar is 2247 .
3.4	Wat zijn bij dit project de verwachte negatieve gevolgen voor het welzijn van de proefdieren?	Hoewel IBV en EDSV luchtweginfecties bij kippen veroorzaken gebeurt dit niet bij de leghennen van 30 weken en ouder die in dit project worden gebruikt. Hierbij zijn de voornaamste symptomen een teruggang in aantal en kwaliteit van de eieren, zonder verdere gevolgen voor het dierwelzijn. De negatieve gevolgen voor het welzijn van de proefdieren bestaan uit een aantal dierhandelingen zoals bloedafnames en vaccinaties.
3.5	Hoe worden de dierproeven in het project ingedeeld naar de verwachte ernst?	Het verwachte ongerief bij dit project is voor alle dieren gering.

3.6 Wat is de bestemming van de dieren na afloop? Dieren worden na afloop geëuthanaseerd.

4 Drie V's

4.1 **Vervanging** Geef aan waarom het gebruik van dieren nodig is voor de beschreven doelstelling en waarom proefdier vrije alternatieven niet gebruikt kunnen worden. De effectiviteit van vaccins tegen IBV en EDS kan alleen worden bepaald aan de hand van dierproeven met het doeldier de kip en met behulp van een kunstmatige infectie (challenge) en vaccinatie. Om voor deze vaccins de vereiste registratie te krijgen is men gehouden aan deze methode van effectiviteitsbepaling.

4.2 **Vermindering** Leg uit hoe kan worden verzekerd dat een zo gering mogelijk aantal dieren wordt gebruikt. Het aantal vereiste dieren per test ligt vast in genoemde regelgeving voor vaccin-registratie. Het aantal te testen dieren is zodanig beperkt dat alleen het minimaal aantal dieren per testgroep wordt gebruikt dat wordt voorgeschreven door de regelgeving.

4.3 **Verfijning** Verklaar de keuze voor de diersoort(en). Verklaar waarom de gekozen diermodel(len) de meest verfijnde zijn, gelet op de doelstellingen van het project. De effectiviteit van vaccins tegen IBV en EDS kan alleen worden bepaald volgens van de regelgeving met het doeldier de kip.

4.4 Vermeld welke algemene maatregelen genomen worden om de negatieve (schadelijke) gevolgen voor het welzijn van de proefdieren zo beperkt mogelijk te houden. Om het welzijn van de kippen te vergroten wordt er gebruik gemaakt van kooiverrijking: bedding om in te scharrelen.

5 In te vullen door de CCD

Publicatie datum | 9 maart 2018

Beoordeling achteraf | Nee

Andere Opmerkingen | Nee